

Έρευνα: Χρήση Ηλεκτρονικού Περιοδικού στην Πληροφορική του Γυμνασίου

Γεώργιος Καρκαμάνης¹, Πέτρος Κ. Σαλαβασίδης²

¹ Καθηγητής Πληροφορικής, Αυτοματιστής, MSc, 1^ο Γυμνάσιο Αλεξάνδρειας
gkarkaman@gmail.com

² Καθηγητής Πληροφορικής, MSc, Υποψήφιος Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 1ο ΕΠΑΛ Κιλκίς
petros.salavasidis@sch.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζουμε το αποτέλεσμα μιας έρευνας από την αξιοποίηση των ηλεκτρονικών περιοδικών στο μάθημα της Πληροφορικής Γυμνασίου. Πραγματοποιήθηκε πιλοτικά μια εργασία (τύπου project) δημιουργίας ενός ηλεκτρονικού περιοδικού από μαθητές Γυμνασίου με σκοπό οι μαθητές να αποκτήσουν δεξιότητες συλλογής, επιλογής, ανάλυσης και αξιολόγησης πληροφοριών από διάφορες πηγές. Επίσης, με τη χρήση των ΤΠΕ, να συνεργαστούν, να καταγράψουν τις ιδέες τους, να τις επεξεργαστούν και να τις παρουσιάσουν παράγοντας ένα τελικό προϊόν.

Μέσα από τη διαδικασία αυτή στοχεύουμε να επηρεαστούν θετικά οι αντιλήψεις άξιας των μαθητών σχετικά με το μάθημα της Πληροφορικής και να ενισχυθούν τα κίνητρα για την ενασχόληση τους με την Πληροφορική και τις ΤΠΕ. Η πρόταση χρήσης του ηλεκτρονικού περιοδικού συνάδει με τους ειδικούς σκοπούς και στόχους των ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ του μαθήματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας αποτιμώνται με τη χρήση ενός ερωτηματολογίου.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ηλεκτρονικό Περιοδικό, συνεργασία, ΤΠΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επικοινωνία είναι η ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών, γνώσης και απλών καθημερινών πρακτικών ανάμεσα σε διαφορετικά άτομα και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας είναι τα κανάλια μέσα από τα οποία μπορούν να μεταδοθούν τα μηνύματα αυτά, που σε γενικές γραμμές ορίζονται ως πληροφορίες. Ένα από τα είδη λόγου μαζικής επικοινωνίας είναι και ο γραπτός δημοσιογραφικός λόγος, που παράγεται από τις εφημερίδες (ΙΔΕΚΕ, 2006). Οι σχολικές εφημερίδες και περιοδικά είναι ένα μέσο επικοινωνίας και ενημέρωσης, στο οποίο οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί δημοσιεύουν διάφορα ενδιαφέροντα θέματα. Έτσι οι μαθητές συμμετέχουν στη διαδικασία γράφοντας άρθρα που τους ενδιαφέρουν περισσότερο, όπως για νέα παιχνίδια, για την τεχνολογία, για μια βιογραφία ενός συγγραφέα, για μια συνέντευξη με εκπαιδευτικό κ.α. (Βαλσαμίδου, 2010).

Στις ΗΠΑ από τις αρχές της δεκαετίας του 1900 χρησιμοποιείται η σχολική εφημερίδα ως μία προσπάθεια για την προώθηση της συμμετοχής των μαθητών σε μια συνεργατική δραστηριότητα (Dennis, 2007). Η έκδοση σχολικής εφημερίδας ήταν το βασικό σημείο της παιδαγωγικής του Φρενέ (1997), ο οποίος ανέδειξε την

παιδαγωγική χρήση της και την παρουσιάζει ως ένα μέσο, που τα παιδιά συζητούν, εργάζονται ως ομάδα και συνθέτουν τις δικές τους εργασίες.

Η χρήση των σχολικών εφημερίδων για εκπαιδευτικούς σκοπούς έχει τονιστεί από αρκετούς ερευνητές τόσο στον ελληνικό χώρο όσο και στο εξωτερικό. Οι Dvorack, et al. (1994) αναφέρουν ότι η εφημερίδα στο σχολείο βοηθάει να διδαχθούν τα βασικά στοιχεία της δημοκρατίας, της ελευθερίας του λόγου και αποτελεί ένα μέσο για την ενθάρρυνση και για να αναπτυχθούν οι δεξιότητες κριτικής σκέψης ενός μαθητή. Ο Gathercoal (2001) χαρακτηρίζει τη σχολική εφημερίδα ως ένα ιδανικό φόρουμ για να αναπτύξουν οι μαθητές δεξιότητες της κριτικής σκέψης τους. Η Αδαλόγλου (1994) παρατηρεί ότι τα παιδιά, για τις ανάγκες της εφημερίδας, γίνονται ρεπόρτερ και παρατηρητές, των γεγονότων της σχολικής και κοινωνικής ζωής, ενώ η Βαλσαμίδου (2010) αναφέρει ότι οι σχολικές εφημερίδες αποτελούν ένα μαθητικό μέσο επικοινωνίας και ενημέρωσης, το οποίο εκδίδουν μαθητές και εκπαιδευτικοί και στο οποίο δημοσιεύουν θέματα που θεωρούν ότι αξίζουν να δουν το φως της δημοσιότητας. Επίσης, η χρήση τεχνικών των εφημερίδων και της παιδαγωγικής, βασισμένες σε στυλ τέχνης, χρησιμοποιήθηκαν στο Χονγκ-Κονγκ από καθηγητές, για να διδάξουν σε μαθητές Αγγλικών ορθογραφία, σύνταξη, στίξη, λογική και, επιπλέον, να τους δώσουν κίνητρα μάθησης και νέα ενδιαφέροντα (Bronia, 2005).

Για μεγάλο αριθμό μαθητών η ενασχόληση με τις νέες Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποτελεί μια εξωσχολική δραστηριότητα η οποία πραγματοποιείται καθημερινά και με διάφορους τρόπους σε όλες τις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες (Pedro, 2007; Vekiri, 2010), καθώς πολλά είναι τα παιδιά που εξοικειώνονται με τις ΤΠΕ πριν χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές στο σχολείο (Vekiri & Chronaki, 2008). Παρόλα αυτά, μελέτες έχουν δείξει ότι το σχολείο δεν αξιοποιεί αρκετά αυτές τις εμπειρίες των μαθητών και μάλιστα, τα ίδια τα παιδιά κρίνουν ότι η χρήση ΤΠΕ στο σχολείο παρέχει λιγότερα ερεθίσματα και παρουσιάζει περιορισμένο ενδιαφέρον συγκριτικά με τις δικές τους εξωσχολικές δραστηριότητες (Βεκύρη, 2010; Vosniadou & Kollias, 2001). Οι Facer, et al. (2001), Mumtaz (2001) και Pedro (2007) έχουν διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει συνέχεια μεταξύ της εξωσχολικής και της σχολικής χρήσης των ΤΠΕ και αναφέρονται στην ανάγκη αλλαγών του τρόπου με τον οποίον αξιοποιούνται οι ΤΠΕ στο σχολείο, ώστε η χρήση τους να βασίζεται σε σύγχρονες μορφές διδασκαλίας που να προσεγγίζουν περισσότερο τους μαθητές.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ & ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΟΥ ΠΣΔ

Η υπηρεσία των Ηλεκτρονικών Σχολικών Περιοδικών & Εφημερίδων (<http://schoolpress.sch.gr>) προσφέρεται από το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο στα μέλη της σχολικής κοινότητας της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για να δημιουργούν και να δημοσιεύουν ηλεκτρονικά περιοδικά και εφημερίδες. Κάθε εκπαιδευτικός που έχει λογαριασμό στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο μπορεί να δημιουργήσει ένα τέτοιο περιοδικό ή εφημερίδα και στη συνέχεια, να αποδώσει δικαιώματα σε μαθητές για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων. Η οργάνωση του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού περιοδικού είναι αντίστοιχη ενός έντυπου περιοδικού, δηλαδή ακολουθεί μία δομή δενδρική, στην οποία τα άρθρα οργανώνονται σε στήλες και σε τεύχη, ενώ παράλληλα μπορούν να επισημαίνονται με ετικέτες ώστε να γίνεται κατηγοριοποίηση των άρθρων και να διευκολύνεται η αναζήτησή τους.

Τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης υπηρεσίας είναι:

- Η δυνατότητα ανάγνωσης των Σχολικών Ηλεκτρονικών Περιοδικών & Εφημερίδων από όλη τη διαδικτυακή κοινότητα.
- Ένα πλήρως εξελληνισμένο web περιβάλλον διαχείρισης.
- Η παροχή δυνατοτήτων Web2.0 (π.χ., δημοφιλή άρθρα, αγαπημένα άρθρα, αξιολόγηση άρθρου, RSS feed).
- Η επιλογή αισθητικού θέματος περιοδικού.
- Η δυνατότητα αρνητικής ή θετικής ψήφου σε κάθε αναρτημένο άρθρο.
- Η δυνατότητα διαμοιρασμού περιεχομένου άρθρων σε κοινωνικά δίκτυα.
- Η δυνατότητα αποστολής ενός άρθρου με email (επιλογή ανάμεσα σε διαφορετικά π.χ. gmail, yahoo κτλ).
- Η δυνατότητα εκτύπωσης περιεχομένου άρθρων, και τέλος
- Η υποστήριξη ρόλων χρηστών (διαχειριστές, αρχισυντάκτες, συντάκτες, συνεργάτες, συνδρομητές).

ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΧΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Η εργασία (τύπου project) υλοποιήθηκε στο 1ο Γυμνάσιο Αλεξάνδρειας κατά το σχολικό έτος 2013-2014. Συμμετείχαν 75 μαθητές από τρία τμήματα της Β' Γυμνασίου και υλοποιήθηκε στο εργαστήριο Πληροφορικής (ΣΕΠΕΗΥ) του σχολείου. Η δράση ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2013 και συνεχίζεται μέχρι τώρα.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ PROJECT

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να εξετάσει την εισαγωγή του ηλεκτρονικού περιοδικού στη διδασκαλία του μαθήματος Πληροφορικής ως ένα μέσο χρήσης των ΤΠΕ, που προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές να επικοινωνήσουν, να ανταλλάξουν απόψεις, να προβληματισθούν, να διασκεδάσουν, να παρουσιάσουν τις ιδέες και τις απόψεις τους. Στόχος της δραστηριότητας αυτής ήταν οι μαθητές να χρησιμοποιήσουν ένα εργαλείο λογισμικού, για να καταγράψουν τις ιδέες τους, να τις επεξεργασθούν και να τις παρουσιάσουν με διάφορους τρόπους και μέσα. Επίσης να αποκτήσουν δεξιότητες συλλογής, επιλογής, ανάλυσης και αξιολόγησης πληροφοριών από διάφορες πηγές (ηλεκτρονικές εγκυκλοπαιδείες, ηλεκτρονικά λεξικά, παγκόσμιος ιστός κ.α.) και να τις αξιοποιήσουν για τη δημιουργία ατομικών ή ομαδικών-συνθετικών εργασιών όπως προβλέπεται και από το σχετικό ΔΕΠΠΣ (2003). Επίσης, να επηρεαστούν θετικά οι αντιλήψεις των μαθητών σχετικά με την αξία του μαθήματος της Πληροφορικής και να ενισχυθούν τα κίνητρά τους για την ενασχόληση τους με την Πληροφορική και τις ΤΠΕ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ PROJECT

Το project υλοποιήθηκε σε πέντε φάσεις: **α) Ορισμός της δομής του περιοδικού, καθορισμός κανόνων και στόχων.** Η έναρξη του project πραγματοποιήθηκε με την εύρεση του κατάλληλου ονόματος για το περιοδικό. Οι συμμετέχοντες μαθητές με καταιγισμό ιδεών πρότειναν διάφορα ονόματα, τα οποία καταγράφηκαν και στη συνέχεια τέθηκαν σε ψηφοφορία. Το όνομα που τελικά επιλέχθηκε ήταν το **Φωteenές Σελίδες**, το οποίο άρεσε στους μαθητές λόγω του λογοπαιγνίου που δημιουργήθηκε με την αγγλική λέξη teen. Στη συνέχεια ορίστηκαν οι στήλες που θα περιείχε το περιοδικό και καθορίστηκε ως στόχος η έκδοση ενός τεύχους του περιοδικού στο τέλος κάθε μήνα το οποίο θα περιλάμβανε 15-20 άρθρα. **β) Δημιουργία του ηλεκτρονικού περιοδικού.** Για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού περιοδικού χρησιμοποιήθηκε η υπηρεσία των Ηλεκτρονικών Σχολικών Περιοδικών & Εφημερίδων

(<http://schoolpress.sch.gr>) που προσφέρεται από το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο στα μέλη της σχολικής κοινότητας της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Πραγματοποιήθηκε το στήσιμο και η διαχείριση του ηλεκτρονικού περιοδικού από τον εκπαιδευτικό στον δικτυακό τόπο <http://schoolpress.sch.gr/fselides>. Ακολούθησε η δημιουργία λογαριασμού για κάθε μαθητή στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο (ΠΣΔ) και, στη συνέχεια, η παροχή κωδικών εισόδου, για τους συντάκτες και τον αρχισυντάκτη της κάθε ομάδας εργασίας για την είσοδο τους στο δικτυακό τόπο του ηλεκτρονικού περιοδικού με στόχο τη διεκπαιρέωση των δραστηριοτήτων τους. **γ) Σύσταση ομάδων εργασίας.** Στη φάση αυτή δημιουργήθηκαν ομάδες των πέντε ή έξι μαθητών. Η συγκρότηση των ομάδων έγινε ήδη από την αρχή του σχολικού έτους και λήφθηκαν υπόψη οι προτιμήσεις των μαθητών, έτσι ώστε να αναπτυχθεί κλίμα εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας στην ομάδα που επιτρέπει στο άτομο να ξεπεράσει τα όριά του (Ματσαγγούρας, 2000). Στη συνέχεια οι μαθητές κάθε ομάδας επέλεξαν τους ρόλους τους με τη διακριτική επέμβαση του εκπαιδευτικού, με βάση την αρχή της ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής όλων (Ματσαγγούρας, 2000). Έτσι ορίστηκε ένα άτομο ως αρχισυντάκτης, δύο άτομα ως συντάκτες, δύο άτομα ως συνεργάτες και ένα άτομο ως κριτής. **δ) Συγκέντρωση υλικού προς δημοσίευση.** Η κάθε ομάδα εργασίας ανέλαβε να γράφει δύο ή περισσότερα άρθρα για μία από τις στήλες του περιοδικού. Για την παραγωγή των άρθρων, οι συνεργάτες συγκέντρωναν το απαραίτητο υλικό (φωτογραφίες, κείμενο, βίντεο κτλ) χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο, τις βιβλιοθήκες, συνεντεύξεις και ρεπορτάζ. Στη συνέχεια παρέδιδαν το συγκεντρωμένο υλικό στους συντάκτες οι οποίοι έγραφαν τα κατάλληλα άρθρα. Πριν την οριστικοποίηση ενός άρθρου, ο κριτής ήταν αυτός που το αξιολογούσε και το σχολίαζε αναλόγως, προτείνοντας βελτιώσεις και τροποποιήσεις. Όλη η διαδικασία επιβλεπόταν από τον αρχισυντάκτη της ομάδας. Τα άρθρα προέρχονταν από τα πεδία ενδιαφέροντος κάθε μαθητή (π.χ. κοινωνικά, αθλητικά, οικονομία, πολιτική, πολιτισμός, τέχνη, ειδήσεις, κλπ) δίνοντας τη δυνατότητα για ενασχόληση σε βάθος με ένα συγκεκριμένο θέμα. **ε) Δημοσίευση του περιοδικού.** Στη τελική φάση οι συντάκτες εισέρχονταν στο δικτυακό τόπο του περιοδικού (με τη χρήση των κωδικών εισόδου) και δημοσίευαν τα άρθρα που είχαν γράψει στις κατάλληλες στήλες και στο αντίστοιχο τεύχος. Ο αρχισυντάκτης ήταν αυτός που πραγματοποιούσε τον τελευταίο έλεγχο στα υποβληθέντα άρθρα. Τα άρθρα εξετάζονταν από τον συνεργαζόμενο φιλόλογο και η συγκέντρωσή τους αποτελούσε πια ένα τεύχος του περιοδικού, το οποίο και δημοσιευόταν από τον διαχειριστή του περιοδικού. Το πρώτο τεύχος του περιοδικού δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2013 στον δικτυακό τόπο <http://schoolpress.sch.gr/fselides>.

Για την έκδοση των επόμενων τευχών, αφιερωνόταν ένα μάθημα κάθε μήνα στο χώρο του εργαστηρίου για τον συντονισμό των ομάδων, τον έλεγχο των άρθρων και τη δημοσίευσή τους από τους συντάκτες και τους αρχισυντάκτες.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Τα παιδαγωγικά και διδακτικά οφέλη από τη χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού είναι πολλαπλά: **α)** Στο σύγχρονο επικοινωνιακό τοπίο η πολυτροπικότητα αναδεικνύεται ως ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της επικοινωνίας που συνδυάζει περισσότερους από έναν σημειωτικούς τρόπους (modes), όπως ο γραπτός λόγος, ο προφορικός λόγος, η εικόνα, η φωτογραφία, το σχέδιο-σκίτσο, το σχεδιάγραμμα, το χρώμα, η γραμματοσειρά, η κινούμενη εικόνα, η μουσική, ο ήχος, ο ρυθμός, οι χειρονομίες (Kress & Leeuwen, 1999). Η Χοντολίδου (1999) αναφέρει ότι το σχολείο θα

πρέπει να διαμορφώσει ένα πολυτροπικό εκπαιδευτικό περιβάλλον και να ανοίξει τους ορίζοντές του στη συστηματική πλέον διδασκαλία και ανάλυση των πολυτροπικών κειμένων, προετοιμάζοντας τους μαθητές του να χειρίζονται ικανοποιητικά την πληθώρα των πολυτροπικών κειμένων που τους περιβάλλει. Η διαδικασία ανάπτυξης ενός ηλεκτρονικού σχολικού περιοδικού ταυτίζεται με τις νέες προοπτικές, καθώς αποτελεί μία άσκηση στην πολυτροπικότητα και στους πολυγραμματισμούς διότι παράγεται από τη συνεργασία μη λεκτικών (εικόνας) και λεκτικών στοιχείων (κείμενο) συνδυάζοντας περισσότερους από έναν σημειωτικούς τρόπους-καταστάσεις (modes): γραπτό λόγο, εικόνα, φωτογραφία, σχέδιο, σχεδιάγραμμα, χρώμα, γραμματοσειρά, βίντεο. **β)** Οι σύγχρονες θεωρίες μάθησης αναγνωρίζουν τρεις βασικούς παράγοντες που ευνοούν τη μάθηση: την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών και τη χρήση δραστηριοτήτων που έχουν νόημα (Βοσνιάδου, 2001; Ευαγγέλου & Κοτίνη, 2012; Walberg & Paik, 2000). Η εργασία σε ομάδες ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή, βοηθάει την επικοινωνία μεταξύ των μαθητών, την ελεύθερη έκφραση ιδεών, την αυθόρμητη ανταλλαγή απόψεων. Καλλιεργούνται κοινωνικές αρετές, όπως η ευγένεια, ο αλληλοσεβασμός και οι μαθητές μαθαίνουν να αλληλοβοηθούνται (McNichols & Fadali, 1999). Για την υλοποίηση του ηλεκτρονικού περιοδικού οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά, εργάστηκαν σε ομάδες, βρισκόνταν σε αλληλεπίδραση με τον καθηγητή, συνεργάστηκαν, αντάλλαξαν απόψεις και ιδέες, με στόχο την παραγωγή του τελικού προϊόντος, δηλαδή των άρθρων, αξιοποιώντας έτσι τις αρχές της συνεργατικής μάθησης και της συμμετοχικής μεθόδου. Η ελευθερία της έκφρασης, ο ενεργητικός και όχι ο παθητικός ρόλος του μαθητή, οδηγούν σε μία μαθητοκεντρική μέθοδο διδασκαλίας στην οποία ο εκπαιδευτικός παρακολουθεί και καθοδηγεί τις ομάδες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων παίζοντας το ρόλο του παρατηρητή-διευκολυντή (Salmon, 2002). Τα παραπάνω ταυτίζονται απόλυτα με τους επιμέρους στόχους που θέτουν το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ της πληροφορικής για το Γυμνάσιο: *«Η διδασκαλία δεν πρέπει να έχει γνωσιοκεντρικό χαρακτήρα. Η διδακτική πορεία θα βασίζεται στην έμφυτη περιέργεια του μαθητή και στην αυτενέργειά του. Θα πρέπει να παρακινείται από τον εκπαιδευτικό να προσδιορίζει και να αξιοποιεί διάφορες πηγές και μέσα πληροφόρησης.»* **γ)** Κατά τη συγγραφή των άρθρων οι μαθητές αφέθηκαν ελεύθεροι να επιλέξουν τη θεματολογία, με αποτέλεσμα τα άρθρα να προκύψουν σύμφωνα με τις προτιμήσεις και τις δραστηριότητες που ο κάθε μαθητής θεωρεί καταλληλότερες ανάλογα με τα βιώματα του, τα ενδιαφέροντα του και τις γνώσεις του. Συνεπώς, διαμορφώθηκε ένα κλίμα διδασκαλίας στο οποίο όλοι έχουν ίσες ευκαιρίες μάθησης, επιτυχίας και παράλληλα αισθάνονται ευχάριστα στη μαθησιακή διαδικασία (Coffield et al., 2004). Εξάλλου το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ της πληροφορικής του Γυμνασίου θέτουν τους εξής στόχους: *«Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να δίνει ευκαιρίες συμμετοχής και να προσφέρει υψηλής ποιότητας μορφωτικό αγαθό σε όλους τους μαθητές: αγόρια και κορίτσια, άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή δυσκολίες, ανεξάρτητα από την κοινωνική ή την εθνική τους προέλευση και το πολιτισμικό τους υπόβαθρο. Μέσα από μια ενιαία και συνεχή δημιουργική διαδικασία, η διδασκαλία θα βοηθά τους μαθητές να ανακαλύπτουν οι ίδιοι τη γνώση, προτρέποντας και εθίζοντας τους να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες.»* **δ)** Ένα σχολικό περιοδικό (έντυπο ή ηλεκτρονικό) ή μια σχολική εφημερίδα αποτελεί έναν άριστο τρόπο, ώστε οι μαθητές να ασκηθούν στις δεξιότητες της γραφής και της κριτικής σκέψης, αλλά και να ανακουφιστούν από την ανησυχία που αισθάνονται, όταν τους ανατίθεται να πραγματοποιήσουν μια εργασία γραφής

(Βαλσαμίδου, 2010; Padgett, 2006). Τους δόθηκε η δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν εργαλεία λογισμικού γενικής χρήσης για να καταγράψουν τις ιδέες τους, να τις επεξεργασθούν και να τις παρουσιάσουν με διάφορους τρόπους και μέσα ΑΠΣ (2003). **ε)** Για τη συγγραφή των άρθρων του περιοδικού πολλές φορές οι μαθητές μετατράπηκαν σε μικρούς δημοσιογράφους προσπαθώντας, να περιγράψουν ένα γεγονός, να αναζητήσουν και να εντοπίσουν πληροφορίες. Τους δόθηκε λοιπόν η δυνατότητα απόκτησης δημοσιογραφικής εμπειρίας. Σύμφωνα με τους Bowen & Tantillo (2002), η ενασχόληση των μαθητών με τη σχολική δημοσιογραφία τους βοηθά να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, την ικανότητά τους να επικοινωνούν και να γίνουν καλύτεροι και ενεργοί πολίτες. Μέσω της δημοσιογραφικής εμπειρίας που κερδίζουν οι μαθητές στο σχολείο, μαθαίνουν περισσότερο για την υπευθυνότητα, είναι περισσότερο συμμετοχικοί και έχουν καλύτερους μέσους όρους βαθμολογίας (Harvey, 2007). **στ)** Κατά την έκδοση του σχολικού ηλεκτρονικού περιοδικού οι μαθητές έκαναν χρήση συνεργατικών εργαλείων των ΤΠΕ για δημοσίευση, διόρθωση, σχολιασμό και αξιολόγηση άρθρων και εξοικειώθηκαν με την καθημερινή χρήση των Νέων Τεχνολογιών. Αξιοποίησαν επεξεργαστές κειμένου για τη συγγραφή των άρθρων, σαρωτές για εισαγωγή εικόνων, ψηφιακές κάμερες για βιντεοσκοπήσεις, το διαδίκτυο για άντληση, επεξεργασία και ανάλυση των πληροφοριών, εξοικειώθηκαν με ψηφιακό υλικό και τα πολυμέσα, καλύπτοντας έναν από τους ειδικούς στόχους που θέτει το ΑΠΣ και το ΔΕΠΠΣ: *«Να αποκτήσουν οι μαθητές δεξιότητες συλλογής, επιλογής, ανάλυσης και αξιολόγησης πληροφοριών από διάφορες πηγές (ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, ηλεκτρονικά λεξικά, παγκόσμιος ιστός – www κ.ά.) και να τις αξιοποιήσουν για τη δημιουργία ατομικών ή ομαδικών – συνθετικών εργασιών. Να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ΤΠΕ, για να επικοινωνήσουν, να ανταλλάξουν απόψεις, να προβληματισθούν, να διασκεδάσουν, να παρουσιάσουν τις ιδέες και τις απόψεις τους (με τρόπο που οι ίδιοι θα επιλέξουν) και να εφαρμόσουν απλές γνώσεις των ΤΠΕ στην καθημερινή ζωή.»* **ζ)** Κατά τη δημιουργία του ηλεκτρονικού περιοδικού οι μαθητές επιδόθηκαν σε ένα παιχνίδι ρόλων, καθώς σε κάθε έναν από αυτούς είχε ανατεθεί ένας ρόλος (Αρχισυντάκτης, Συντάκτης, Συνεργάτης, Κριτής) τον οποίο κλήθηκαν να εκτελέσουν. Το παιχνίδι ρόλων σαν τεχνική διδασκαλίας συνδυάζει την ενεργητική συμμετοχή των συμμετεχόντων με τη συνεργατική και βιωματική μάθηση στα πλαίσια μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας που απεικονίζει μια πραγματική κατάσταση (Κανίδης, 2005) και προτείνεται, επίσης και από το ΔΕΠΠΣ ως μία από τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας. **η)** Στον χώρο της εκπαίδευσης, ο σχεδιασμός αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας για εκπαιδευτική καινοτομία αποτελεί μια πρόκληση, τόσο ως προς την εφαρμογή μεθόδων σύγχρονης παιδαγωγικής όσο και ως προς την αποστασιοποίηση από περιορισμούς που θέτει η καθιερωμένη συστημική εκπαίδευση (Κυρίγος, 2007). Η διαδικασία δημιουργίας ενός ηλεκτρονικού περιοδικού είναι μία νέα μέθοδος σύγχρονης παιδαγωγικής, που δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό: 1) να ενεργοποιεί τον μαθητή ώστε να εμπλακεί σε διαδικασίες μέσα από τις οποίες θα κατακτήσει τη γνώση, θα επικοινωνεί και θα δημιουργεί, 2) να εφαρμόζει τη συνεργατική και ανακαλυπτική μάθηση, 3) να προωθεί, να ενθαρρύνει και να ενισχύει: τη συζήτηση, τον προβληματισμό, την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, την καλλιέργεια ελεύθερης σκέψης και έκφρασης, και τέλος 4) να προωθεί τη δημιουργική δράση και τον πειραματισμό. **θ)** Σύμφωνα με το ΑΠΣ Πληροφορικής, η χρήση των νέων Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας σε όλους σχεδόν τους τομείς της ανθρώπινης

δραστηριότητας προσδίδει μια ιδιαιτερότητα στα μάθημα της Πληροφορικής. Ενυπάρχει η διαθεματική και διεπιστημονική διάσταση με αποτέλεσμα να συνδέεται με όλα τα γνωστικά αντικείμενα τα οποία και υποστηρίζει, καθώς και τις δραστηριότητες της σχολικής ζωής (σχολική εφημερίδα, αφίσες, ανακοινώσεις, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις κλπ.) (ΑΠΣ, 2003). Η διαδικασία έκδοσης ενός σχολικού ηλεκτρονικού περιοδικού αποτελεί διαθεματική/διεπιστημονική δραστηριότητα, καθώς εμπλέκονται διάφορες γνωστικές περιοχές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι μαθητές κατά τη διαδικασία συγγραφής των άρθρων εφαρμόζουν γνώσεις από τη Νεοελληνική γλώσσα, αντλούν πληροφορίες από τη Φυσική τη Χημεία και τη Γεωγραφία για άρθρα που σχετίζονται με φυσικά φαινόμενα, χρησιμοποιούν ως πηγή το μάθημα της Τεχνολογίας για θέματα τεχνολογίας, εκμεταλλεύονται την Οικιακή Οικονομία για θέματα υγείας και διατροφής και πολλά άλλα. **1)** Επίσης προσφέρεται για εκμάθηση της αποδοχής και αξιοποίησης αρνητικής κριτικής και αρνητικών σχολίων από συμμαθητές, την καλλιέργεια των εννοιών της «εραρχίας», της «υπευθυνότητας» και της «κατανομής του έργου», εκμάθηση αξιολόγησης περιεχομένου γραπτού λόγου, κίνητρο για ανάπτυξη ικανοτήτων συγγραφής και ανάγνωσης.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Στην παρούσα εμπειρική έρευνα συμμετείχαν 75 μαθητές (N=75) της Β' Τάξης του Γυμνασίου Αλεξάνδρειας. Από το σύνολο των 75 μαθητών, τελικά 53 μαθητές συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο (N=53, 70,67%), εκ των οποίων 32 Κορίτσια (60,4%) και 21 Αγόρια (39,6%). Για να διασφαλιστεί ότι θα απαντήσουν μία φορά το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο μόνο κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Για την εξάλειψη λαθών διαφόρων τύπων, αλλά και την εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου του «ερευνητικού εργαλείου», ο έλεγχος του είναι επιβεβλημένος (Καρκαμάνης & Σαλαβασίδης, 2013; Cohen, et al., 2008; Robson, 2007; Salavasidis, 2012). Το ερωτηματολόγιο ελέγχθηκε με το σύστημα QAS-99 των Willis και Lessler (1999) για ορθογραφικά, συντακτικά και νοηματικά λάθη, ασαφείς ή δυσνόητες οδηγίες, ασαφείς ή δυσνόητες ερωτήσεις, ενοχλητικές ερωτήσεις και ερωτήσεις με προσβλητικό περιεχόμενο. Επίσης, ελέγχθηκε για τις διαθέσιμες επιλογές ή κατηγορίες ανά ερώτηση, δηλαδή εάν περιλάμβανε η κάθε ερώτηση τεχνικούς (δυσνόητους) όρους, ασαφείς επιλογές ή κατηγορίες, ελλιπείς επιλογές ή κατηγορίες, αλληλοκαλυπτόμενες επιλογές ή κατηγορίες και λογική σειρά εμφάνισης των επιλογών ή κατηγοριών.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα ερευνητικά ερωτήματα το οποίο μας οδήγησε στην ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό και εν τέλει στη συγγραφή της παρούσας εργασίας είναι «Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό μπορεί να ενισχύσει δεξιότητες όπως την ανάγνωση, τη συγγραφή, τη δημιουργικότητα των μαθητών αλλά και να ενισχύσει την εικόνα των μαθητών για το μάθημα της Πληροφορικής».

Οι κύριες υποθέσεις που κάναμε βάσει του ερευνητικού μας ερωτήματος είναι οι εξής:

H1: Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό ενισχύει την εικόνα των μαθητών για το μάθημα της Πληροφορικής.

H2: Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό ενισχύει τη δεξιότητα της ανάγνωσης.

H3: Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό ενισχύει τη δεξιότητα της συγγραφής.

H4: Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό αυξάνει τη δημιουργικότητα των μαθητών.

H5: Οι μαθητές θεωρούν ότι «κέρδισαν» από την ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό.

ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

Όσον αφορά στην εγκυρότητα του ερωτηματολογίου, είναι βασισμένο σε ερωτηματολόγιο προηγούμενης έρευνας των Καρκαμάνη και Σαλαβασίδη (2013), το οποίο έχει ελεγχθεί ως προς την Εσωτερική Εγκυρότητά του και έδειξε ότι μετράει το φαινόμενο για το οποίο κατασκευάστηκε, όπως αντίστοιχα συμβαίνει και με το παρόν ερωτηματολόγιο. Για να επιτευχθεί η Εξωτερική Εγκυρότητα πρέπει να χρησιμοποιηθούν πολύ ευρύτερα δείγματα, ώστε να είμαστε σε θέση να γενικεύσουμε τα αποτελέσματα στον υπό διερεύνηση πληθυσμό (Cohen, et al., 2008; Robson, 2007).

Η αξιοπιστία της ερευνητικής διαδικασίας διασφαλίστηκε με την προσωπική εμπλοκή ενός εκ των ερευνητών στην παρουσίαση της έρευνας στους μαθητές, αλλά και με την ταυτόχρονη εποπτεία κατά τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, ώστε να διασφαλιστεί η συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου ανά μαθητή, αλλά και να απαντηθούν πιθανά ερωτήματα που ενδεχομένως θα προέκυπταν. Το ερωτηματολόγιο ήταν ηλεκτρονικά διαθέσιμο μόνο κατά τα διαστήματα που γινόταν η συμπλήρωσή του, υπό την εποπτεία του ερευνητή για να διασφαλιστεί ότι η συμπλήρωση ανά μαθητή έγινε μία φορά. Επίσης για να αποκλειστεί η πιθανόν τυχαία συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από τρίτους (εύρεση μέσω μηχανής αναζήτησης ή πρόσβασης στο blog που βρισκόταν αναρτημένο το ερωτηματολόγιο), οι μαθητές έπρεπε σε συγκεκριμένο πεδίο να δώσουν τον κοινό κωδικό που τους είχε χορηγηθεί προηγουμένως από τον ερευνητή.

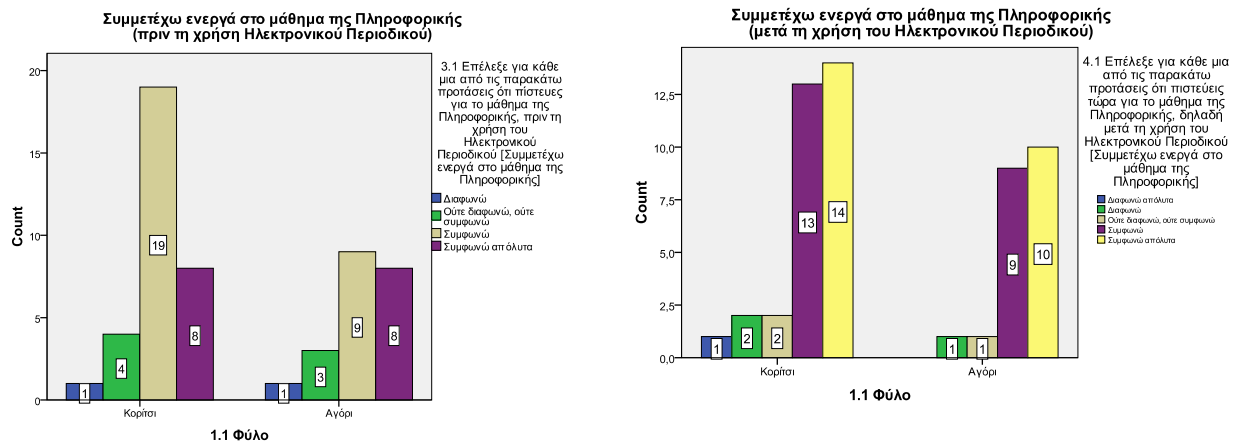
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Λόγω του περιορισμού σελίδων θα αναφερθούμε μόνο στα αποτελέσματα που αφορούν στις υποθέσεις H1 «*Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό ενισχύει την εικόνα των μαθητών για το μάθημα της Πληροφορικής*» και H5 «*Οι μαθητές θεωρούν ότι “κέρδισαν” από την ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό*», οι οποίες συνοψίζουν και τα αποτελέσματα του project.

Την υπόθεση H1 «*Η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό ενισχύει την εικόνα των μαθητών για το μάθημα της Πληροφορικής*» θα την εξετάσουμε ποσοτικά. Αρχικά, θα εξετάσουμε τα ερωτήματα που αφορούν στην ενεργή συμμετοχή στο μάθημα πριν και μετά τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού. Παρατηρώντας τα γραφήματα της Εικόνας 1, διαπιστώνουμε ότι και στις μαθήτριες και στους μαθητές η χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή της συνολικής συμμετοχής τους στο μάθημα, καθώς πριν τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού 16 (30.2%) συνολικά μαθήτριες (N=8, 15.1% του συνόλου και 25% του φύλου) και μαθητές (N=8, 15.1% του συνόλου και 38.1% του φύλου) δήλωσαν ότι συμφωνούν απόλυτα με την ενεργή τους συμμετοχή στο μάθημα και μετά τη χρήση ο αριθμός αυτός αυξήθηκε στους 24 (45.3%), συνολικά μαθήτριες (N=14, 26,4% του συνόλου και 43,8% του

φύλου) και μαθητές (N=10, 18.9% του συνόλου και 47.6% του φύλου). Συνολική αύξηση της συμμετοχής κατά 8 μαθήτριες και μαθητές, δηλαδή 15.1% του συνόλου.

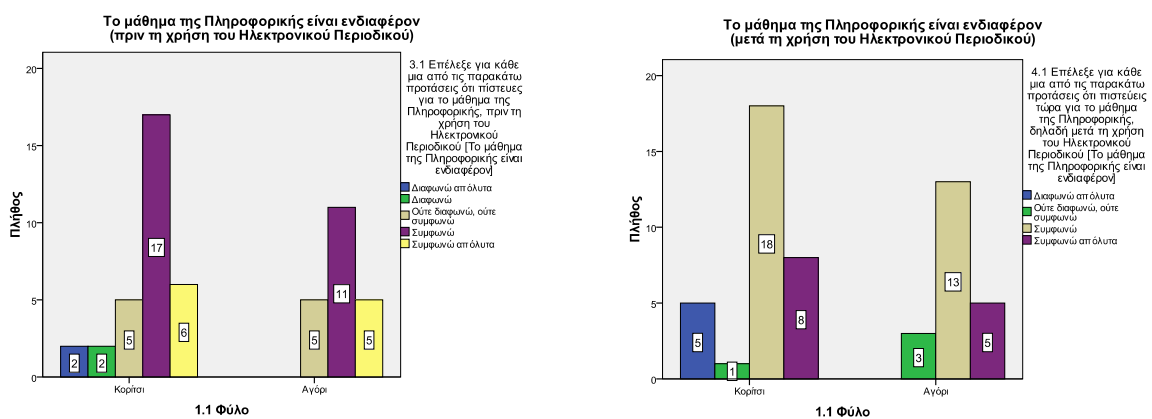

Πριν τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού

Μετά τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού

Εικόνα 1: Συμμετέχω ενεργά στο μάθημα της Πληροφορικής

Ακολουθώντας, θα εξετάσουμε τα ερωτήματα που αφορούν στο πόσο ενδιαφέρον βρίσκουν οι μαθήτριες και οι μαθητές το μάθημα της Πληροφορικής (πριν και μετά τη χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού). Παρατηρώντας τα γραφήματα της Εικόνας 2, διαπιστώνουμε ότι τόσο στις μαθήτριες όσο και στους μαθητές η χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή της άποψής τους για το πόσο ενδιαφέρον είναι το μάθημα, καθώς πριν τη χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού 39 (73.6%) συνολικά μαθήτριες (N=23) και μαθητές (N=16) δήλωναν ότι συμφωνούν με την πρόταση ότι «το μάθημα της Πληροφορικής είναι ενδιαφέρον» και μετά τη χρήση ο αριθμός αυτός αυξήθηκε στους 44 (83.0%) συνολικά, μαθήτριες (N=26) και μαθητές (N=18). Συνολική αύξηση κατά 5 μαθήτριες και μαθητές, δηλαδή 9.4% του συνόλου. Τέλος, ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι στις μαθήτριες ο αριθμός αυτών που διαφωνούν απόλυτα από τις 2 μαθήτριες ανέβηκε στις 5, δηλαδή μια αύξηση 5.6%.

Πριν τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού

Μετά τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού

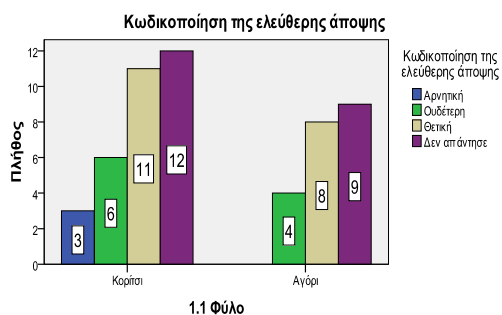
Εικόνα 2: Το μάθημα της Πληροφορικής είναι ενδιαφέρον

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού ενίσχυσε την εικόνα των μαθητών για το μάθημα της Πληροφορικής, διότι αυξήθηκε η απόλυτα ενεργή συμμετοχή κατά 15.1% και, επίσης, αυξήθηκε το πλήθος των μαθητών που

συμφωνούν με την πρόταση ότι «το μάθημα της Πληροφορικής είναι ενδιαφέρον» κατά 9.4%. Και οι δύο αυξήσεις είναι αναμφίβολα σημαντικές.

Την υπόθεση H5 «Οι μαθητές θεωρούν ότι “κέρδισαν” από την ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό» θα την εξετάσουμε και ποσοτικά και ποιοτικά. Ποσοτικά θα την εξετάσουμε ελέγχοντας τα σχόλια των μαθητών, χρησιμοποιώντας την προαιρετική πρόταση «Γράψε ελεύθερα την άποψή σου για τη χρήση Ηλεκτρονικού Περιοδικού στο μάθημα της Πληροφορικής». Θα χωρίσουμε τα σχόλια των μαθητών σε τέσσερις κατηγορίες: αρνητικά, ουδέτερα, θετικά και δεν απάντησε. Βέβαια επειδή κάποιοι μαθητές δεν έχουν συμπληρώσει τίποτα θα τους προσμετρήσουμε στην επιλογή «δεν απάντησε». Καθώς η απάντηση ήταν προαιρετική, θεωρούμε ότι, εάν πιθανά υπάρχει μεροληψία, αυτή είναι σχετικά μικρή. Το 35,8% των μαθητών εξέφρασε θετική άποψη, το 18,9% ουδέτερη και το 5,7% αρνητική άποψη. Δηλαδή το 54,7% των μαθητών εξέφρασε μια σχετικά θετική προς θετική στάση μέσα από την προαιρετική αυτή πρόταση έκφρασης της άποψης σε σχέση με τη χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού στο μάθημα της Πληροφορικής. Για την ποιοτική ανάλυση, αρχικά παραθέτουμε ενδεικτικά κάποια από τα σχόλια των μαθητριών και μαθητών από τις τρεις κατηγορίες (βλέπε Πίνακα 1). Όπως διαφαίνεται οι μαθήτριες ή οι μαθητές που έχουν θετική άποψη θεωρούν ότι η χρήση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού συνέβαλε στη βελτίωση του προφορικού και του γραπτού τους λόγου και τους έδωσε τη δυνατότητα να πάρουν μια γεύση από το επάγγελμα του δημοσιογράφου, την απαιτητική προσπάθεια που χρειάζεται για να προετοιμαστεί ένα άρθρο και ιδίως ένα ολοκληρωμένο τεύχος. Βέβαια, εντύπωση προκαλούν και τα αρνητικά σχόλια που προστέθηκαν και τα οποία είναι εκ διαμέτρου αντίθετα από τα θετικά σχόλια. Ιδιαίτερα, η μαθήτρια που έκανε το σχόλιο «Πιστεύω πως το ηλεκτρονικό περιοδικό ήταν ένα μεγάλο χάσιμο χρόνου!» αξιολόγησε με μέτριες προς χαμηλές τιμές τα περισσότερα ερωτήματα. Ιδιαίτερα γι' αυτά που αφορούσαν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων ανάγνωσης και συγγραφής μέσω του ηλεκτρονικού περιοδικού απάντησε «Διαφωνώ απόλυτα».

Από τα παραπάνω, όσον αφορά στην υπόθεση H5, διαφαίνεται ότι γενικά οι μαθητές επέδειξαν αυξημένο ενδιαφέρον για τη χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού και μόνο ένα 5.7% εξέφρασε μια απόλυτα αρνητική άποψη.

1.1 Φύλο * Κωδικοποίηση της ελεύθερης άποψης (var 5.1) Crosstabulation

			Κωδικοποίηση της ελεύθερης άποψης (var 5.1)				Total
			Αρνητική	Ουδέτερη	Θετική	Δεν απάντησε	
1.1 Φύλο	Κορίτσι	Count	3	6	11	12	32
		% within 1.1 Φύλο	9,4%	18,8%	34,4%	37,5%	100,0%
		% within Κωδικοποίηση της ελεύθερης άποψης (var 5.1)	100,0%	60,0%	57,9%	57,1%	60,4%
		% of Total	5,7%	11,3%	20,8%	22,6%	60,4%
1.1 Φύλο	Αγόρι	Count	0	4	8	9	21
		% within 1.1 Φύλο	,0%	19,0%	38,1%	42,9%	100,0%
		% within Κωδικοποίηση της ελεύθερης άποψης (var 5.1)	,0%	40,0%	42,1%	42,9%	39,6%
		% of Total	,0%	7,5%	15,1%	17,0%	39,6%
Total	1.1 Φύλο	Count	3	10	19	21	53
		% within 1.1 Φύλο	5,7%	18,9%	35,8%	39,6%	100,0%
		% within Κωδικοποίηση της ελεύθερης άποψης (var 5.1)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	5,7%	18,9%	35,8%	39,6%	100,0%

Εικόνα 3: Κωδικοποίηση ελεύθερης άποψης

Κωδικοποίηση	Άποψη μαθήτριας ή μαθητή
Θετική	Είναι μια λαμπρή ιδέα. Το περιοδικό εκτός από ενημέρωση και ψυχαγωγία μου προσφέρει και την ευκαιρία να συμμετάσχω ενεργά σαν δημοσιογράφος και να συνεργάζομαι με συμμαθητές, με σκοπό να γνωρίσουμε το περιοδικό σε περισσότερους αναγνώστες. Επίσης, θα ήθελα οι μαθητές και οι καθηγητές του σχολείου να γνωρίζουν ότι απαιτεί πολύ προσπάθεια, για να φτάσει το τεύχος στην οθόνη του υπολογιστή του αναγνώστη. { μαθητής }
	Μου άρεσε ιδιαίτερα η ενασχόληση με το ηλεκτρονικό περιοδικό και το βρίσκω εξαιρετικά ενδιαφέρον καθώς εκτός από τη βελτίωση του γραπτού μου λόγου και της συγγραφικής δραστηριότητας έμαθα πράγματα, τα οποία δεν γνώριζα διαβάζοντας τα άρθρα των συμμαθητών μου. { μαθήτρια }
Ουδέτερη	Δεν ασχολήθηκα. { μαθήτρια }
	Δεν το χρησιμοποίησα και δεν ξέρω. { μαθητής }
Αρνητική	Η χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού δεν αναπτύσσει κάποια ικανότητα στον μαθητή. Στις μέρες μας τα παιδιά γνωρίζουν αρκετά από υπολογιστές λόγω των διαδικτυακών εφαρμογών (π.χ. Facebook, twitter) και έτσι γνωρίζουν πώς να γραφούν ή να διαβάζουν. Οπότε το ηλεκτρονικό περιοδικό δεν χρησιμεύει σε κάτι για γνώσεις απλά είναι μια ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ απασχόληση για τους μαθητές. { μαθήτρια }
	Πιστεύω πως το ηλεκτρονικό περιοδικό ήταν ένα μεγάλο χάσιμο χρόνου! { μαθήτρια }

Πίνακας 1: Κωδικοποίηση ελεύθερης άποψης

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Τα δεδομένα που συλλέξαμε από τους μαθητές είναι αποτέλεσμα αυτοαναφοράς, γεγονός το οποίο ενέχει τον κίνδυνο της «συμμόρφωσης με ότι αναμένει ο ερευνητής να απαντήσω» και αυτό να οδηγήσει σε μεροληπτικές απαντήσεις εκ μέρους των μαθητών (Cohen, et al., 2008; Robson, 2007).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ανάγκη για επικοινωνία είναι αναμφίβολη και κατά συνέπεια η ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών, γνώσης και πρακτικών ανάμεσα σε διαφορετικά άτομα. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας είναι οι δίοδοι μέσα από τις οποίες μπορούν να μεταδοθούν τα μηνύματα αυτά. Το ηλεκτρονικό περιοδικό αποτελεί μια προσπάθεια επικοινωνίας των μαθητών μεταξύ τους, με τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς αλλά και την ευρύτερη τοπική κοινότητα. Η πρόταση για χρήση του ηλεκτρονικού περιοδικού συνάδει με τους στόχους των ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ, καθώς συνδυάζει τη διαθεματικότητα, την πολυτροπικότητα, τη συνεργασία, την κριτική ικανότητα, τη δημιουργικότητα, την ικανότητα επικοινωνίας, την αλληλεπίδραση.

Τα ευρήματα από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αλλά και αυτή η ίδια η καθημερινή προσπάθεια των μαθητριών και των μαθητών να ερευνήσουν, να συλλέξουν πληροφορίες, να συζητήσουν, να συγγράψουν, να συνθέσουν και τέλος να εκδώσουν τα δικά τους άρθρα στο σχολικό ηλεκτρονικό περιοδικό είναι το ουσιαστικό έναυσμα για τη συνέχιση του ηλεκτρονικού περιοδικού στο σχολείο μας αλλά και ένα ακόμα παράδειγμα προς μίμηση και για άλλα σχολεία που θέλουν να

αξιοποιήσουν ένα ιδιαίτερα συνεργατικό εκπαιδευτικό εργαλείο. Ένα εργαλείο που όχι απλά ξεφεύγει από τα στερεότυπα της εκπαιδευτικής πράξης αλλά ταυτόχρονο δίνει εναλλακτικούς τρόπους, να προσεγγίσουμε οι εκπαιδευτικοί τους μαθητές, αλλά και σε εκείνους τη δυνατότητα να εξερευνήσουν με τη σειρά τους τον κόσμο των πληροφοριών μέσα από μια διαφορετική οπτική.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Αδαλόγλου, Κ. (1994). Η προσωπική δημιουργία του μαθητή μέσα από την έκφραση στο γλωσσικό μάθημα. *Η λέσχη των Εκπαιδευτικών*, 8, σσ. 24-25.

Βαλσαμίδου, Λ. (2010). Μαθαίνω πώς να μαθαίνω και σχολικές εφημερίδες ελληνικών δημοτικών σχολείων: δημοσιεύματα για την ιστορία, τον πολιτισμό, την κοινωνία και την πολιτική. *Πρακτικά του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης, 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Μαθαίνω πώς να μαθαίνω»*, 7-9 Μαΐου 2010.

Βεκύρη Ι. (2010). Η συμβολή της σχολικής χρήσης ΤΠΕ στα κίνητρα των μαθητών για ενασχόληση με τις νέες τεχνολογίες. *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση»*, τόμος II, σσ. 573-580. Κόρινθος: Πανεπιστήμιο.

Βοσνιάδου, Σ. (2001). Πώς μαθαίνουν οι μαθητές. *Διεθνής Ακαδημία της Εκπαίδευσης, Διεθνές Γραφείο Εκπαίδευσης της UNESCO*, Εκδόσεις Gutenberg.

Ευαγγέλου, Σ. & Κοτίνη, Ι. (2012). Εκπαιδευτικό Σενάριο με Παιχνίδια ρόλων-Το υλικό του Υπολογιστή. *6ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Διδακτική της Πληροφορικής»*.

ΙΔΕΚΕ, Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (2006). *Η έκδοση μιας εφημερίδας*. Ανακτήθηκε στις 22/1/2014 από τη διεύθυνση http://reader.ekt.gr/bookReader/show/index.php?lib=EDULLL&item=1171&bitstream=1171_01#page/1/mode/2up

Κανίδης, Ε. (2005). Η Τεχνική Διδασκαλίας "Παιχνίδι Ρόλων" και η Εφαρμογή της στη Διδασκαλία του Αλγορίθμου Ταξινόμησης των Στοιχείων Πίνακα. *Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Διδακτική της Πληροφορικής»*, Κόρινθος: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Καρκαμάνης, Γ. & Σαλαβασίδης, Π. Κ. (2013). Έρευνα: Ψηφιακά κόμικς στην Πληροφορική του Γυμνασίου. *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου Καθηγητών Πληροφορικής*.

Ματσαγγούρας, Η. (2008) *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Παπαδοπούλου, Μ. (2005). Τα πολυτροπικά κείμενα ως μέσον προσέγγισης της γραφής από παιδιά προσχολικής ηλικίας. *Ερευνώντας τον κόσμο του Παιδιού*, 6, σσ.120-130.

Τζιμογιάννης, Α. & Κόμης, Β. (2004). Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδασκαλία τους. *4ο Συνέδριο ΕΤΠΕ, 29/09 – 03/10/2004*, Παν/μιο Αθηνών.

Φρενέ, Σ. (1977). *Το σχολείο του λαού*. (Κ.Μεναξά-Βενιεράτου Μετ.). Αθήνα: Οδυσσέας.

Χοντολίδου, Ε. (1999). Εισαγωγή στην έννοια της πολυτροπικότητας. *Γλωσσικός Υπολογιστής, Περιοδική Έκδοση του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας για τη Γλώσσα και τη Γλωσσική Αγωγή*, Θεσσαλονίκη, τόμος 1, τεύχος 1, σσ. 115-117.

Addison P. (1997). Teaching computer science without a computer, *SIGCSE Bulletin*, 29(4), pp. 30-33.

Bronia, P. C. (2005). From analysis to pedagogic applications: using newspaper genres to write school genres. *Journal of English for Academic Purposes*, 4, pp. 67–82.

Bowen, C. P. & Tantillo, S. H. (2002). *NCTE/IRA Standards in Classroom Journalism Projects*. Urbana, Ill.: NCTE and JEA.

Coffield, F. Moseley, D, Hall, E. & Ecclestone, K. (2004) *Learning styles and pedagogy in post-16 learning. A systematic and critical review*. Learning and Skills research Centre.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Dennis, J. (2007). *Prior Review in the high school newspaper: Perceptions, practices an effects*, A Thesis Submitted to the Graduate Faculty of The University of Georgia,

Dvorak, J, Lain, L. & Dickson, T. (1994). Journalism Kids Do Better. *ERIC Clearinghouse on Reading, English, and Communication*.

Facer, K., Sutherland, R., Furlong, R. & Furlong, J. (2001). What's the point of using computers? The development of young people's computer expertise in the home. *New Media and Society*, 3(2), pp. 199-219.

Gathercoal, F. (2001). *Judicious Discipline*. San Francisco: Caddo Gap Press.

Harvey, L. M. (2007). Scholastic journalism shapes community media: How high school newspapers fill the media gap when a small community loses its paper. *Community Journalism Symposium XIII. 7th National Newspaper Association convention*, Norfolk, VA.

Kress, G. & Van Leeuwen, T. (1996). *Reading Images. The Grammar of Visual Design*. London, New York: Routledge.

Kynigos, C. (2007). Half-baked Microworlds in use in Challenging Teacher Educators' Knowing, *International Journal of Computers for Mathematical Learning*, 12 (2), pp. 87-111. Netherlands: Kluwer Academic Publishers.

McNichols H. K. & Fadali M. S. (1999). The classroom computer: A role-playing educational activity. *29th ASEE/IEEE Frontiers in Education Conference, Session 13a7*, pp. 8-13, Puerto Rico.

Mumtaz, S. (2001). Children's enjoyment and perception of computer use in the home and the school. *Computers & Education*, 36(4), pp. 347-362.

Padgett, R. (2006). "Read All About It", and Teach Kids Using School Newspapers. *Education Digest: Essential Readings Condensed for Quick Review*, 71 (6), pp. 56-58.

Pedró, F. (2007). The new millennium learners. Challenging our views on technology and learning. *Nordic Journal of Digital Competence*, 2(4), pp. 244- 264.

Robson, C. (2007). *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου: Ένα Μέσον για Κοινωνικούς Επιστήμονες και Επαγγελματίες Ερευνητές*. Αθήνα: Gutenberg.

Salavasidis, P. K. (2012). *Exploring the Attitudes of Students in Tertiary and Upper Secondary Education Towards Electronic Voting and Employment of an Electronic Voting*. Retrieved 20/11/2012, available at <http://dspace.lib.uom.gr/handle/2159/15258>

Vekiri, I. (2010). Socioeconomic differences in elementary students' ICT beliefs and out-of-school experiences. *Computers & Education*, 54, pp. 941-950.

Vekiri, I. & Chronaki, A. (2008). Gender issues in technology use: Perceived social support, computer self-efficacy and value beliefs, and computer use beyond school. *Computers & Education*, 51, pp. 1392-1404.

Vosniadou, S., & Kollias, V. (2001). Information and communication technology and the problem of teacher training: Myths, dreams and harsh reality. *Themes in Education*, 2(4), pp. 341-365.

Walberg J.H. & Paik J.S. (2000). Effective educational practices. *Educational practices-3*, International Bureau of Education, UNESCO.

Willis, G.B. & Lessler, J.T. (1999). *Question Appraisal System. QAS-99*. Retrieved 30/7/2011, available at <http://appliedresearch.cancer.gov/areas/cognitive/qas99.pdf>